

GOSTINSKA PONUDBA V OKOLICI

- **Lovska koča na Javorču**, Žirovski vrh Sv. Urbana 33, 4224 Gorenja vas
T: +386 40 213 090, E: lovska.koca.javorc@gmail.com
- **Gostilna Jager**, Dolenja Dobrava 2b, 4224 Gorenja vas,
T: +386 4 518 12 53, +386 41 948 705,
E: info@gostilna-jager.si, W: www.gostilna-jager.si
- **Taverna Petra**, Poljanska cesta 104, 4224 Gorenja vas
T: +386 4 518 13 68, E: klemencic.petra@gmail.com, W: www.taverna-petra.si
- **Gostilna Lipan**, Hotavlje 5, 4224 Gorenja vas
T: +386 4 518 13 10, E: info@gostilna-lipan.si, W: www.gostilna-lipan.si
- **Kavarna Visoko**, Visoko pri Poljanah 1, 4220 Škofja Loka,
T: +386 30 489 177, E: dvorec.visoko@poljanskadolina.com
- **Dom nad Zalo**, Žirovski Vrh 44a, 4226 Žiri
T: +386 51 411 474, E: asb.stefan.bogataj@gmail.com

Zemljevid in GPX sled tematskih poti na voljo na:

www.poljanskadolina.com

(Na vrhu strani izberi → Aktivnosti → izberi aktivnost →
utrdba Rupnikove linije → krajša ali daljša tematska pot)

INFORMACIJE IN REZERVACIJA OBISKA

Zavod Poljanska dolina

Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas
T: +386 31 720 573, T: +386 59 250 549
E: zavod@poljanskadolina.com
W: www.poljanskadolina.com

Fotografije: Izidor Jesenko, Denis Bozovičar, Katja Jemec, Jošt Gantar, Andrej Tarfila, arhiv občine
Gorenja vas - Poljane, **oblikovanje:** Simon Pavlič, Standart d.o.o., **tisk:** Etiketa tiskarna d.d.

SKRIVNOSTNI SVET UTROB RUPNIKOVE LINIJE

RUPNIKOVA LINIJA V POLJANSKI DOLINI

Ko hodimo po prelepih poljanskih krajih, se ne moremo načuditi lepotam, ki nam jih ponuja narava. Pa vendar nam ob vsej tej popolnosti pogled večkrat zastane na nečem, kar ni v tej simfoniji. Beton. Sredi gozda, travnika, vrh hriba. Kaj so ti objekti? Čemu služijo? Po odgovore se moramo vrniti skoraj stoletje v preteklost, v obdobje med prvo in drugo svetovno vojno.

Poljanska
dežela

dolina
pod Blegošem

RAPALSKA MEJA

Rapalska pogodba je bila pogodba med Kraljevino SHS in Kraljevino Italijo, podpisana 12. novembra 1920, v italijanskem mestu Rapallu, s katero je bila določena meja med državama, imenovana rapalska meja.

Nova meja je odrezala eno tretjino slovenskega etničnega ozemlja od matične države. Italija je dosegla razmejitveno črto Peč-Jalovec-Triglav-Črna prst-Porezen-Špehovše-Krnice pri Novakih-Nova Oselica-Mrzli vrh-Hotedršica-Planina pri Rakeku-Snežnik-Reka, pripadli so ji tudi otoki Srakane, Unije, Cres, Lošinj, Lastovo, Palagruža in mesto Zadar.

Rapalska meja je bila spremenjena s Pariško mirovno pogodbo leta 1947, dokončno pa je bila meja z Italijo urejena šele leta 1975 z Osimskimi sporazumi.

RUPNIKOVA LINIJA

Rupnikova linija je sistem utrd, ki ga je gradila Kraljevina Jugoslavija na ozemlju zahodne Slovenije tik ob rapalski meji pred drugo svetovno vojno kot obrambo pred morebitnim italijanskim napadom.

Poseben strateški pomen so imele utrdbe prav v naših krajih, saj je Poljanska dolina predstavljala lahek dostop do Ljubljane. Tri največje podzemne utrdbe, ki so tudi najbolj ohranjene v celotni liniji, so na Golem vrhu, Hrastovem griču in Hlavčih Njivah. V letih 1940-1941 je utrdba na zahodni liniji gradilo 60.000 ljudi, vojakov in civilnega prebivalstva. Zaključek gradbenih del so načrtovali v letu 1947, vendar je začetek 2. svetovne vojne dela prekinil. Obrambna linija ni nikoli služila svojemu namenu.

Zahodna obrambna linija – Rupnikova linija

TEMATSKI POTI:

PO SLEDEH GRADNJE RUPNIKOVE LINIJE

KRAJŠA TEMATSKA POT (KROŽNA)

Primerna je za vse pohodnike, tudi otroke in starejše. Prične se pri pokopališču v Gorenji vasi, kjer je postavljena večja informativna tabla, ob kateri stojita dve protitankovski oviri. Pot vodi naprej mimo nekdanje vojašnice, številnih bunkerjev, nekdanjega barakarskega naselja, do markantnega Škofovega bunkerja in nazaj do izhodišča. Ob poti so postavljene zelo zanimive obvestilne table, ki s karikaturami prikazujejo delo in gradnjo utrd.

Pot je lahka, dolga 4,5 km, višinska razlika je 180 m, čas hoje približno 2 uri.

DALJŠA TEMATSKA POT (V ENO SMER)

Začetek in prvi del poti je enak krajši tematski poti. Po približno 2 km se poti razcepi; smerna tabla nas usmeri levo, krajša pot pa se nadaljuje desno. Sledimo markacijam mimo velikega peskokopa in dalje mimo Ferjančeve domačije do največje podzemne utrdbe obrambnega sistema Rupnikove linije, ki se nahaja na Hrastovem griču.

Ob poti so postavljene tematske table, kjer so krajši opisi načina gradnje bunkerjev ter življenja iz tistega obdobja. Pot pelje mimo številnih utrd, ustavimo pa se lahko tudi ob prekrasnih razgledih na Škofjeloško hribovje in alpsko visokogorje. Po ogledu utrdbe se lahko v Lovski koči na Javorču od petka do nedelje okrepčate s ponudbo domačih slanih in sladkih jedi.

Pot je dolga 6 km (v eno smer), višinska razlika 480 m, čas hoje s povratkom približno 5 ur.

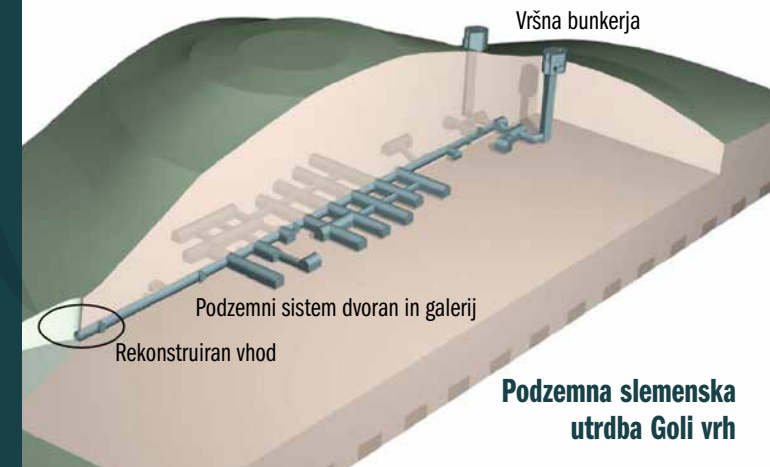

Zemljevid in GPX sled tematskih poti so zapisani na zadnji strani zloženke.

ATRAKCIJA – PODZEMNA SLEMENSKA UTRDBA NA GOLEM VRHU

Utrdba na Golem vrhu je ena izmed največjih utrd Rupnikove linije. Sestavljena je iz dveh nadzemnih visokih vršnih bunkerjev ter podzemnih galerij približno 25 m pod površjem. Glavna galerija je dolga 200 m, ob njej pa je razvejan sistem manjših galerij in dvoran, ki so bile po načrtu predvidene za vojašnico z bolnišnico, skladišča, strojnico ...

V utrdbi je na ogled stalna razstava predmetov iz časa gradnje, potekajo pa tudi prireditve. Posebnost je edino podzemno balinišče v Sloveniji. Kdor želi še posebno doživeti, se lahko vzpne po 125 stopnicah v vršni bunker z izhodom skozi kovinsko lino. Utrdba s stalno temperaturo med 8 in 10 °C nudi prijetno osvežitev tudi poleti. Ogled poteka v spremstvu vodnika in je primeren za vse generacije.

Voden ogled utrdbe Rupnikove linije na Golem vrhu je možen **vsako prvo soboto v mesecu ob 10. uri** (redno mesečno vodenje), ali pa po predhodnem dogovoru z Zavodom Poljanska dolina. Priporočene so svetilke ter primerna obleka in obutev.

Naslov utrdbe Goli vrh na Google Maps-u:
Utrdba Rupnikove linije na Golem vrhu